

Akty prawne

Sprawozdanie stenograficzne ze 152. posiedzenia Sejmu Ustawodawczego z dnia 1 czerwca 1920 r.

Sprawozdanie Stenograficzne z 67. posiedzenia Sejmu Ustawodawczego w dniu 2 lipca 1949 r.

Ustawa z dnia 2 lipca 1947 r. o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu (Dz. U. z 1947 r. nr 52, poz. 265).

Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1551).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1949 r. w sprawie odbudowy Zamku Warszawskiego.

Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 7 marca 1953 r. o uczczeniu pamięci Józefa Stalina („Monitor Polski” z 1953 r. nr 23, poz. 280).

Uchwała nr 169 Rady Ministrów z dnia 5 listopada 1979 r. w sprawie Zamku Królewskiego w Warszawie („Monitor Polski” z 1979 r. nr 28, poz. 144).

Uchwała nr LXX/2095/2006 Rady m.st. Warszawy z dnia 9 marca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Uchwała nr XCIV/2749/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.384

Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie zmiany nazwy Zamku Królewskiego w Warszawie – Pomnika Historii i Kultury Narodowej (Dz. Urz. MKiDN z dnia 2 kwietnia 2014 r. poz. 21).

Z *Prezydium Rady Ministrów*, [w:] „Monitor Polski” z 1923 r. nr 49, Dział nieurzędowy, s. 1, skan dokumentu dostępny w: <https://academica.edu.pl/reading/readSingle?cid=6868998&uid=6869053> [dostęp: 21.07.2021 r.].

Źródła archiwalne: Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum, Archiwum (AZK)

Archiwum Stanisława Lorentza IV/5 (AD/IV/5), Stanisław Jankowski, Jan Knothe, Józef Sigalin, Zygmunt Skibniewski, Zygmunt Stępiński, *Muzeum Kultury Polskiej w Zamku Królewskim w Warszawie*, egzemplarz Pracowni W-Z, sporządzony w maszynopisie w Warszawie 1 maja 1949 roku.

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, Protokoły posiedzeń plenarnych (OKOZK/II):

OKOZK/II/2/1, Protokół stenograficzny z plenarnego posiedzenia OKOZK, które odbyło się dnia 23 marca 1971 r.

OKOZK/II/2/2, Referat Stanisława Lorentza na temat programu użytkowania Zamku Królewskiego po odbudowaniu, [marzec 1971 r.].

OKOZK/II/3/1, Protokół stenograficzny z posiedzenia plenarnego OKOZK, które odbyło się dnia 30 czerwca 1971 r.

OKOZK/II/3/2, Jan Zachwatowicz, *Charakter i przeznaczenie Zamku Królewskiego w Warszawie* (maszynopis), [czerwiec 1971 r.].

OKOZK/II/3/3, Uchwała Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie [z dnia 30 czerwca 1971 r. w sprawie charakteru i przeznaczenia Zamku Królewskiego w Warszawie].

OKOZK/II/13/17, *Sprawozdanie z działalności Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie w latach 1971–1984.*

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, Protokoły posiedzeń Prezydium (OKOZK/III):

OKOZK/III/4/1, Protokół stenograficzny z posiedzenia Prezydium OKOZK w Warszawie, które odbyło się dnia 19 lutego 1971 r.

OKOZK/III/11/1, Protokół stenograficzny z posiedzenia Prezydium OKOZK w Warszawie, które odbyło się dnia 11 czerwca 1971 r.

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie XVIII/20/3 (OKOZK/XVIII/20/3) [sygnatura tymczasowa], Zbiór korespondencji nadesłanej w odpowiedzi na apel OKOZK z 23 marca 1971 r. o udział w dyskusji publicznej na temat programu użytkowania Zamku Królewskiego po odbudowaniu.

Przedsiębiorstwo Państwowe Pracownie Konserwacji Zabytków – Pracownia Architektoniczna „Zamek Warszawski”. Inwentaryzacja i projekt rekonstrukcji 107/I a-b (Techn.Proj.II/107/I a-b), Dokumentacja Pracowni Architektonicznej „Zamek Warszawski” za lata 1956–1961 [w tym: protokół nr 7 z posiedzenia Komisji do Spraw Odbudowy Zamku Królewskiego w dniu 8 października 1958 r. oraz notatka nr 9 z posiedzenia Komisji do Spraw Odbudowy Zamku Królewskiego w dniu 17 lutego 1960 r.].

Dokumentacja konkursów i projektów architektonicznych

Konkurs na opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej Placu Centralnego w Warszawie.

Regulamin konkursu, s. 8, dokument PDF dostępny online,

https://architektura.um.warszawa.pl/documents/12025039/29292531/REGULAMIN_KONKURSU_PLAC_CENTRALNY_06.10.2017.pdf/ [dostęp: 21.07.2021 r.].

Konkurs SARP nr 193 na architektoniczne rozwiązanie placu Zamkowego i związanego z nim obszaru Starego i Nowego Miasta w Warszawie, „Architektura” 1955, nr 6 (92), s. 151–171.

„Krajobraz Warszawski” 1994, nr 4 (numer poświęcony „warszawskim konkursom architektonicznym z lat 1990–1993”).

Międzynarodowy konkurs na koncepcję rozwoju ścisłego centrum Warszawy [katalog prac konkursowych], koncepcja katalogu i red. Ludwik Biegański, oprac. opisów projektów Grażyna Misiak, Maria Niemczyk, Ludwik Szpert, Towarzystwo Urbanistów Polskich. Oddział Warszawski, Stowarzyszenie Architektów Polskich. Oddział Warszawski, Akapit – DTP, Warszawa 1992.

Nowe idee dla Warszawy [prezentacja projektu i komentarze architektów], „Architektura–murator” 1996, nr 10 (25), s. 10–19.

Plany na przyszłość. Rysunki architektoniczne i makiety nowych warszawskich inwestycji. X edycja. Kwiecień–maj 2005 [katalog wystawy], pod red. Doroty Katner i Joanny Maciejewskiej, Centrum Łowicka, Warszawa 2005.

SocLand – Muzeum Pamięci Komunistów w Warszawie, strona internetowa pracowni architektonicznej DIM’84 Dom i Miasto, <http://www.dim.com.pl/pl/projekty,socland-muzeum-pamieci-komunizmu-w-warszawie> [dostęp: 30.06.2021 r.].

Trammer Hubert, Kubecka Magdalena, Kaufman Maciej, *Konkurs na opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej Placu Centralnego w Warszawie. Zał. 2.1. Opis przedmiotu konkursu i wytyczne zamawiającego*, Archigrest na zlecenie Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy, Warszawa 2017, dokument PDF dostępny online, https://architektura.um.warszawa.pl/documents/12025039/29292531/Zalacznik_Z2.1_Opis_i_wytyczne_2017-08-30.pdf/ [dostęp: 21.07.2021 r.].386

Pozostałe świadectwa narracyjne związane z niezrealizowanymi przedsięwzięciami muzealnymi

Apel Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, [w:] *Restytucja Zamku Królewskiego w Warszawie*, pod red. Tadeusza Polaka, Wydawnictwo Projekt, Warszawa 2001, s. 5–6.

Bielecki Czesław, *Nowe idee i stare nawyki*, „Architektura-murator” 1996, nr 12 (27), s. 56–57.

Bielecki Czesław, *Więcej niż architektura. Pochwała eklektyzmu*, BOSZ, Olszanica 2005.

Czasoprzestrzeń literacko. Śmierć Świętyni. Aneks, przekł. i oprac. źródeł Wojciech Tomasiak, [w:] Aleksandra Wójtowicz i in., *Miejsca trudne – transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad*, pod kierunkiem naukowym Aleksandry Wójtowicz, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2019, s. M-393–M-422.

Graczyk Ewa, *Wystawa, czyli przestrzeń zamiast czasu*, „Autograf” 1989, nr 4 (8), s. 16–27.

Graczyk Ewa, *Wystawa*, [w:] też, *O Gombrowiczu, Kunderze, Grassie i innych ważnych sprawach. Eseje*, Marabut, Gdańsk 1994, s. 144–160.

Konwicki Tadeusz, *Czytadło*, Niezależna Oficyna Wydawnicza, Warszawa 1992.

[List Władysława Gomułki z 6 II 1971 do I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka], [w:] *Gomułka i inni. Dokumenty z archiwum KC 1948–1982*, wstęp, wprowadzenie i przypisy Jakub Andrzejewski [Andrzej Paczkowski], Aneks, Londyn 1987.

Lorentz Stanisław, *Droga do odbudowy Zamku Królewskiego* [1973], [w:] *Stanisława Lorentza walka o Zamek*, pod red. Małgorzaty Pleskaczyńskiej i Piotra Majewskiego, Ośrodek Wydawniczy Zamku Królewskiego, Warszawa 1999, s. 75–86.

Lorentz Stanisław, *Walka o Zamek 1939–1980*, Zamek Królewski w Warszawie, Warszawa 1986.

Lorentz Stanisław, *Zamek Królewski w Warszawie jako Muzeum Narodowe*, „Muzealnictwo” 1982, nr 25, s. 28–29.

Mniszech Michał Jerzy, *Myśli względem założenia Musaeum Polonicum*, „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” 1775, t. 11, cz. 2, s. 211–226. Cyt. za: „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” (1770–1777), wstęp i oprac. Julian Platt, t. 1, Ossolineum – De Agostini, Wrocław 2004, s. 72–82.

O Muzeum Nowej Huty, strona internetowa Muzeum Krakowa, <https://muzeumkrakowa.pl/oddzialy/o-muzeum-nowej-huty> [dostęp: 30.06.2021 r.].

Oborska Irena, *Zamek Królewski w Warszawie – od koncepcji do realizacji. Lata 1954–1987*, [w:] *Restytucja Zamku Królewskiego w Warszawie*, pod red. Tadeusza Polaka, Wydawnictwo Projekt, Warszawa 2001, s. 76–100.

Powrót ku publicznej potrzebie. Rozmowa z dyr. Zamku Królewskiego w Warszawie prof. Aleksandrem Gieysztozem, rozmawiała Franciszka Gryko, „Stolica” 1984, nr 35, s. 14.

Rottermund Andrzej, *Zamek Królewski w Warszawie jako Muzeum Narodowe*, „Muzealnictwo” 1982, nr 25, s. 31–32.

SocLand. Muzeum Komunizmu (w budowie) [książka towarzysząca wystawie], scenariusz wystawy, książki oraz kierownictwo projektu Czesław Bielecki, redakcja i druk książki Adam Borowski, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2003.

Żeromski Stefan, *Wisła*, [w:] tenże, *Wisła. Wiatr od morza. Międzymorze*, oprac. Zbigniew Goliński, red. nauk. tomu Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, *Pisma zebrane. Seria 1, Nowele, opowiadania i inne utwory epickie*, pod red. Zbigniewa Golińskiego – kontynuacja pod red. Zdzisława Jerzego Adamczyka, t. 5, Instytut Badań Literackich PAN – Fundacja Akademia Humanistyczna, Warszawa 2012, s. 5–29 („uwagi wydawcy” s. 378–395, „odmiany tekstu” s. 472–480).

Manifesty i dokumenty programowe

Marinetti Filippo Tommaso, *Akt założycielski i manifest futuryzmu*, przeł. Marcin Czerwiński, [w:] *Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa*, wybór i oprac. Elżbieta Grabska, Hanna Morawska, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1977, s. 148–154.

Wodiczko Krzysztof, *Obalenie wojen*, przeł. Paweł Łopatka, MOCAK, Kraków 2013.

Zachwatowicz Jan, *Program i zasady konserwacji zabytków*, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” 1946, nr 1–2, s. 48–52.

Literatura piękna, opublikowane wspomnienia i eseistyka

Baumfeld Gustaw, *Tajemnica Soboru na Placu Saskim*, Dom Książki Polskiej, Warszawa 1926.

Dąbrowska Maria, *Dzienniki 1914–1965. Pierwsze pełne wydanie w 13 tomach (bez opracowania edytorskiego)*, pod kierunkiem Tadeusza Drewnowskiego, t. IX: 1953–1955, Polska Akademia Nauk, Warszawa 2009.

Durko Janusz, *Lata pięćdziesiąte*, „Almanach Muzealny” 1997, nr 1, s. 347–358.

Gombrowicz Witold, *Dziennik 1953–1956*, pod red. Jana Błońskiego, seria „Witold Gombrowicz. Dzieła”, t. 7, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1988.

Jasienica Paweł, *Wrzesień i sierpień*, „Tygodnik Powszechny” 1949, nr 19 (217) [data publikacji: 15 maja 1949 r.], s. 1–3.

Konwicky Tadeusz, *Mała apokalipsa*, „Zapis” 1979, nr 10.388

Pamuk Orhan, *Stambuł. Wspomnienia i miasto*, przeł. Anna Polat, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2016.

Sigalin Józef, *Nad Wisłą wstaje warszawski dzień (szkice)*, Iskry, Warszawa 1963.

Sigalin Józef, *Warszawa 1944–1980. Z archiwum architekta*, t. 1–3, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986.

Słonimski Antoni, *Wspomnienia warszawskie*, Czytelnik, Warszawa 1957.

Sobolewski Tadeusz, *Balkon Konwického*, [w:] tenże, *Dziecko Peerelu. Esej, dziennik, Sic!*, Warszawa 2000, s. 27–44.

Tyrmand Leopold, *Dziennik 1954. Wersja oryginalna*, wstęp i oprac. Henryk Dasko, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999.

Wyka Kazimierz, *Miecz Syreny*, „Odrodzenie” 1945, nr 22, s. 8 [data publikacji: 29 kwietnia 1945 r.].

Żeromski Stefan, *Nowa Warszawa*, [w:] tenże, *Publicystyka 1920–1925*, oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, *Pisma zebrane. Seria 4, Pisma społeczne i wspomnienia*, pod red. Zbigniewa Golińskiego – kontynuacja pod red. Zdzisława Jerzego Adamczyka, t. 26, Instytut Badań Literackich PAN – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa–Kielce 2016, s. 526–541 (w tym „uwagi wydawcy” i „odmiany tekstu”).

Żeromski Stefan, *Nowa Warszawa*, [w:] tenże, „*Snobizm i postęp*” oraz *inne utwory publicystyczne*, wstęp i oprac. Antonina Lubaszewska, Universitas, Kraków 2003, s. 319–326.

Żeromski Stefan, *O przyszłość Rapperswilu. Towarzystwo Przyjaciół Rapperswilu. Udowodnienie zarzutów, poczynionych zarządowi muzealnemu*, Wyd. „Życie”, Kraków [1911].

Żeromski Stefan, *Sen o szpadzie*, [w:] tenże, *Sen o szpadzie, pomyłki i inne utwory epickie*, oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, *Pisma zebrane. Seria 1, Nowele, opowiadania i inne utwory epickie*, pod red. Zbigniewa Golińskiego, t. 4, Czytelnik, Warszawa 1990, s. 41–43 („uwagi wydawcy”, s. 298–301, „odmiany tekstu”, s. 380–381).

Żeromski Stefan, *Sen o szpadzie*, [w:] tenże, „*Snobizm i postęp*” oraz *inne utwory publicystyczne*, wstęp i oprac. Antonina Lubaszewska, Universitas, Kraków 2003, s. 208–210.

Żeromski Stefan, *Ślaski i Wilczek*, [w:] tenże, *Publicystyka 1920–1925*, oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, *Pisma zebrane. Seria 4, Pisma społeczne i wspomnienia*, pod red. Zbigniewa Golińskiego – kontynuacja pod red. Zdzisława Jerzego Adamczyka, t. 26, Instytut Badań Literackich PAN – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa–Kielce 2016, s. 485–490 (w tym „uwagi wydawcy” i „odmiany tekstu”).389

Źródła prasowe

Apel Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, „Stolica” 1971, nr 6, s. 11 [data publikacji: 7.02.1971 r., numer w całości poświęcony historii i odbudowie Zamku Królewskiego w Warszawie].

Apel Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, „Życie Warszawy” z 27 stycznia 1971 r., s. 1.

Bartoszewicz Dariusz, *Plac Defilad – 20 lat historii upadku centrum Warszawy*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna”, wydanie internetowe z 5 stycznia 2013 r., [http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/1,34889,13139591,Plac Defilad 20 lat historii upadku centrum Warszawy.html](http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/1,34889,13139591,Plac_Defilad_20_lat_historii_upadku_centrum_Warszawy.html) [dostęp: 30.04.2018 r.].

Geniusz Mieczysław, *O sobór na Saskim Placu*, „Gazeta Warszawska” 1920, nr 94, s. 3.

Kronika, „Nowa Reforma” 1918, nr 13 z 9 stycznia [wydanie poranne], s. 2.

Lorentz Stanisław, *Zamek w Warszawie – symbolem więzi narodowej*, „Życie Warszawy” z 21 stycznia 1971 r., s. 3.

PAP, *Zamek w Warszawie – będzie odbudowany*, „Życie Warszawy” z 21 stycznia 1971 r., s. 1.

Piwowarczuk Maciej, *Prezydent Zakopiańskiej RP*, „Gazeta Wyborcza” – dodatek „Ale historia”, wydanie internetowe z 2 listopada 2012 r., http://wyborcza.pl/alehistoria/1,121681,12785857,Prezydent_Zakopianskiej_RP.html [dostęp: 21.01.2017 r.].

Powierza Aleksander, *Z dziejów soboru prawosławnego w Warszawie (Ze źródeł archiwalnych)*, „Kurier Warszawski” 1926, nr 73, s. 15–16.

Program Zamku Królewskiego, „Stolica” 1971, nr 14–15, s. 27 [data publikacji: 4–11 kwietnia 1971 r.].

Rembowski Jan, *Sobór na placu Saskim*, „Gazeta Polska” 1919, nr 231, wydanie poranne, s. 3–4 [data publikacji: 8 czerwca 1919 r.].

Rozmowa z Michałem Borowskim – Naczelnym Architektem Miasta, rozmawiała Katarzyna Niekrasz, „Krajobraz Warszawski” 2003, nr 61, s. 2–5.

Słowo na dzień prazdnowanija 300-letija carstwowanija Doma Romanowych, proizniesiennoje Preoswiaszczennym Joasafom, Jepiskopom Nowogiejorgijewskim w Aleksandro-Niewskom soborie, „Warszawskij Jeparchialnyj Listok” 1913, nr 5, s. 72–73, skan dostępny online: <https://pravoslavnoe-duhovenstvo.ru/media/priestdb/materialattachment/attachment/c9/cc/c9cc9551-d266-441b-82ef-835190b30db4.pdf> [dostęp: 21.07.2021 r.].

Spółeczeństwo zadecyduje. Projekt zagospodarowania i wykorzystania Zamku poddany zostaje pod publiczną dyskusję. Plenarne posiedzenie Obywatelskiego Komitetu Odbudowy (Informacja własna), „Życie Warszawy” z 24 marca 1971 r., s. 1.

Springer Filip, *Śpieszmy się kochać osie widokowe*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna”, wydanie internetowe z 23 marca 2015 r., http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/1,34862,17641405,Spieszmy_sie_kochac_osie_widokowe_FEL_IETON_SPRINGERA_.html [dostęp: 30.05.2018 r.].

T.K., *Pęta skarpy warszawskiej*, „Stolica” 1963, nr 32, s. 3.

W.D., *Natychmiastowy odzew*, „Życie Warszawy” z 22 stycznia 1971 r., s. 1.

Wojtczuk Michał, *Macierewicz proponuje zburzenie Pałacu Kultury i ustawienie kolumny z figurą Matki Boskiej*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna”, wydanie internetowe z 4 maja 2018 r., <https://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/7,54420,23356403,macierewicz-proponuje-zburzenie-palacu-kultury-i-ustawienie.html> [dostęp: 21.07.2021 r.].

Zabrakło Odry i Nysy? Budujemy Zamek warszawski!, „Polska w Europie” 1971, nr 3 (176), s. 7.

Źródła filmowe i multimedialne

Burza nad Pałacem, realizacja: Stanisław Fiuk-Cisowski, Stanisław Plewa, Mirosław Rok, tekst: Edward Mikołajczyk, „Polska Kronika Filmowa” 1992, nr 17 [22.04.1992 r.], <http://ninateka.pl/film/polska-kronika-filmowa-nr-17-1992> [dostęp: 30.05.2018 r.].

Ratusz zrezygnował z Muzeum Komunizmu, serwis TVN Warszawa, data publikacji: 10.08.2011 r., <http://tvnwarszawa.tvn24.pl/informacje,news,ratusz-zrezygnowal-z-muzeum-komunizmu,30869.html> [dostęp: 30.05.2018 r.].

Rzeczpospolita Zakopiańska, scenariusz i reżyseria Piotr Jaworski, Telewizja Polska S.A. 2018.

Upadek Dzierżyńskiego [materiał WFDiF], YouTube, <https://www.youtube.com/watch?v=JydQ6QnTHg8> [dostęp: 30.05.2018 r.].

Z gruzu i popiołu, scenariusz i realizacja Grzegorz Nowiński, YouTube, film opublikowany 28 września 2012 r. przez Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum, <https://www.youtube.com/watch?v=5-UZe64hF8> [dostęp: 20.12.2017 r.].

Źródła internetowe

Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2017 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/powierzchnia-i-ludnosc-w-przekroju-terytorialnym-w-2017-r-,7,14.html#> [dostęp: 30.04.2018 r.].

Strona internetowa Archidiecezji Warszawskiej – informacje o parafii św. Wawrzyńca, <http://archwwa.pl/parafie/sw-wawrzynca-na-ulrychowie/> [dostęp: 30.04.2018 r.].391

Strona internetowa Horror House, <http://dunaj.horrorhouse.pl/> [dostęp: 14.11.2016 r.].

Strona internetowa parafii prawosławnej pw. św. Jana Klimaka na Woli w Warszawie, <http://www.prawoslawie.pl/prawoslawie/o-prawoslawiu/cerkwie-prawoslawne-w-warszawie/38-sobor-swietej-trojcy-przy-ulicy-dlugiej> [dostęp: 30.04.2018 r.].

Strona internetowa prawosławnej katedry metropolitalnej pw. św. Marii Magdaleny w Warszawie, <http://katedra.org.pl/parafia/historia/> [dostęp: 30.04.2018 r.].

Strona internetowa Szlaku Kulturalnych Piwnic Starego Miasta, <https://szlakpiwnic.pl/renowacja-piwnic/> [dostęp: 21.07.2021 r.].

Ulica Pomorska. Muzeum tragicznych losów, komunikat z 6 czerwca 2011 r. w serwisie Krakow.pl, https://www.krakow.pl/media_o_krakowie/7414,42,komunikat,ulica_pomorska_muzeum_tragicznych_losow.html [dostęp: 21.07.2021 r.].

Wizytówka miejsca Horror House – Dom Strachu przy ul. Wąski Dunaj 12/18 w Warszawie w serwisie internetowym Google Maps, <https://www.google.pl/maps/place/Horror+House+-+Dom+Strachu/@52.2492642,21.0083462,17.65z/data=!4m14!1m6!3m5!1s0x471ecc6f78bf508f:0x7c3c874090ef6416!2sHorror+House+-+Dom+Strachu!8m2!3d52.2493373!4d21.0101059!3m6!1s0x471ecc6f78bf508f:0x7c3c874090ef6416!8m2!3d52.2493373!4d21.0101059!9m1!1b1> [dostęp: 20.11.2021 r.].

Zaproszenie na wykład Jacka Dudy *Paryż Północy, czyli jak sanacja z Warszawy metropolię zrobić próbowała*, Facebook, <https://www.facebook.com/events/266702170171394/> [dostęp: 21.07.2016 r.].

Cyfrowe bazy danych

Baza wiedzy ZUS, <http://www.zus.pl/baza-wiedzy/>

Biuletyn Informacji Publicznej m.st. Warszawy, <https://bip.warszawa.pl/>

Cyfrowa biblioteka Polona, <https://polona.pl/>

Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych Academica, <https://academica.edu.pl/>

Katalog Zbiorów Polskich Bibliotek Naukowych NUKAT, <http://nukat.edu.pl/>

Krajowy Rejestr Sądowy, <https://ekrs.ms.gov.pl/>

Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa, <http://mbc.cyfrowemazowsze.pl/>

Mazowieckie Czasopisma Regionalne – kolekcja BazHum Muzeum Historii Polski,
<http://mazowsze.hist.pl/>

Repozytorium cyfrowe Biblioteki Sejmowej, <https://bs.sejm.gov.pl/>

Serwis Tripadvisor, <https://pl.tripadvisor.com/392>

Opracowania

I Kongres Muzealników Polskich, pod red. Michała Wysockiego, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2015.

[Adamczyk Zdzisław Jerzy], Dodatek krytyczny, [do:] Stefan Żeromski, Sen o szpadzie, [w:] tenże, Sen o szpadzie, pomyłki i inne utwory epickie, oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, Pisma zebrane. Seria 1, Nowele, opowiadania i inne utwory epickie, pod red. Zbigniewa Golińskiego, t. 4, Czytelnik, Warszawa 1990, s. 263-444.

Appadurai Arjun, Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji, przeł. Zbigniew Pucek, Universitas, Kraków 2005.

Arystoteles, Polityka, przeł. i oprac. Ludwik Piotrowicz, Ossolineum, Wrocław 1953.

Ashworth Gregory J., Graham Brian, Tunbridge John E., Pluralising Pasts. Heritage, Identity and Place in Multicultural Societies, Pluto Press, New York 2007.

Assmann Aleida, Kreowanie obrazu przeszłości w muzeach, przeł. Patrycja Pieńkowska-Wiederkehr, [w:] Aleida Assmann, Między historią a pa-mięcią. Antologia, pod red. nauk. i z posłowiem Magdaleny Saryusz-Wolskiej, Wydawnictwa UW, Warszawa 2013, s. 242-256.

Assmann Aleida, Przestrzenie pamięci. Formy i przemiany pamięci kulturowej, przeł. Piotr Przybyła, [w:] Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka, pod red. Magdaleny Saryusz-Wolskiej, Universitas, Kraków 2009, s. 101-142.

Assmann Jan, Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych, przeł. Anna Kryczyńska-Pham, wstęp i red. nauk. Robert Traba, Wydawnictwa UW, Warszawa 2008.

Baraniewski Waldemar, Pałac w Warszawie, Raster, Warszawa 2014.

Barańska Katarzyna, Muzeum w sieci znaczeń. Zarządzanie z perspektywy nauk humanistycznych, Attyka, Kraków 2013.

Barbasiewicz Maria, Warszawa - perła Północy, Dom Wydawniczy PWN, Warszawa 2014.

Barthes Roland, Mitologie, przeł. Adam Dziadek, Wydawnictwo Aletheia, Warszawa 2008.

Baudrillard Jean, Precesja symulaków, przeł. Tadeusz Komendant, [w:] Postmodernizm. Antologia przekładów, wybór, oprac. i przedm. Ryszard Nycz, Wydawnictwo Baran i Suszczyński, Kraków 1997, s. 175-189.

Bąbiak Grzegorz P., Pomniki władzy w krajobrazie Warszawy XIX i XX wieku. Od Soboru Newskiego do stalinowskiego Pałacu Kultury, [w:] Pałac Kultury i Nauki. Między ideologią a masową wyobraźnią, pod red. Zuzanny Grębeckiej i Jakuba Sadowskiego, Nomos, Kraków 2007, s. 31-50.

Benedyktowicz Zbigniew, Widmo środka świata. Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, "Autoportret" 2008, nr 1 (temat numeru: Przestrzenie władzy), s. 18-23.

Benedyktowicz Zbigniew, Widmo środka świata. Przyczynek do antropologii współczesności, "Konteksty. Polska Sztuka Ludowa" 1991, nr 1, s. 16-32.

Benedyktowicz Zbigniew, Widmo środka świata. Przyczynek do antropologii współczesności, [w:] Mitologie popularne. Szkice z antropologii współczesności, pod red. Dariusza Czai, Universitas, Kraków 1994, s. 19-52.

Benedyktowicz Zbigniew, Widmo środka świata. Przyczynek do antropologii współczesności, [w:] tenże, Elementarz tożsamości. Antropologia współczesności - antropologia kontekstowa, Czarne, Wołowiec 2016, s. 283-356.

Biskupski Łukasz, Miasto atrakcji. Narodziny kultury masowej na przełomie XIX i XX wieku, Narodowe Centrum Kultury - Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa 2013.

Booth Alison, Homes & Haunts. Touring Writers' Shrines and Countries, Oxford University Press, Oxford 2016. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198759096.001.0001>

Borowy Waclaw, O "Wiśle" Żeromskiego, "Przegląd Warszawski" 1922, t. 1, nr 4, s. 31-35.

Borowy Waclaw, O Żeromskim. Rozprawy i szkice, oprac. Zofia Stefanowska, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1964.

Brzostek Błażej, Paryże Innej Europy. Warszawa i Bukareszt, XIX i XX wiek, w.a.b., Warszawa 2015.

Buczek Grzegorz, Planów STO a pusto. Krótka historia polityki przestrzennej Warszawy 1989-2008, "Architektura-murator" 2008, nr 9 (168), s. 45-59.

Buettner Elizabeth, Europe and its entangled colonial pasts: Europeanizing the 'imperial turn', [w:] Decolonizing Colonial Heritage: New Agendas, Actors and Practices in and beyond Europe, pod red. Britty Timm Knudsen, Johna Oldfielda, Elizabeth Buettner i Elvan Zabunyan, Routledge, London-New York 2021, s. 25-43. <https://doi.org/10.4324/9781003100102-3>

Bukowiecki Łukasz, Czas przeszły zatrzymany. Kulturowa historia skansenów w Szwecji i w Polsce, Campidoglio, Warszawa 2015.

Bukowiecki Łukasz, Wawrzyniak Joanna, Dealing with Difficult Pasts at the Museum of Warsaw: Implications of Curatorial Memory Practices [raport badawczy], publikacja internetowa, 2019, <http://projectechoes.eu/deliverables> [dostęp: 30.05.2021 r.].

Bukowiecki Łukasz, Wawrzyniak Joanna, Wróblewska Magdalena, Duality of Decolonizing. Artists' Memory Activism in Warsaw, "Heritage & Society" 2020, vol. 13, nr 1-2, s. 32-52, <https://doi.org/10.1080/2159032X.2021.1898076>

Castells Manuel, Kwestia miejska, przeł. Bohdan Jałowiecki, Jacek Piątkowski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1982.

Certeau Michael de, Wynaleźć codzienność. Sztuki działania, przeł. Katarzyna Thiel-Jańczuk, Wydawnictwo UJ, Kraków 2008.

Chomątowska Beata, Kalendarium, [w:] taż, Pałac. Biografia intymna, Wydawnictwo Znak, Kraków 2015, s. 321-332.

Chomątowska Beata, Kronikarka, [w:] taż, Pałac. Biografia intymna, Wydawnictwo Znak, Kraków 2015, s. 171-216.

Chomątowska Beata, Muzeum, [w:] taż, Pałac. Biografia intymna, Wydawnictwo Znak, Kraków 2015, s. 277-296.

Czapliński Przemysław, Oś Północ-Południe. Mapa performatywna - "z geograficznym położeniem niekorzystnym zaczniemy wreszcie walczyć

Polski", "Kultura Współczesna. Teoria - Interpretacje - Praktyka" 2015, nr 2 (86), s. 141-161.

Czapliński Przemysław, Poruszona mapa. Wyobrażenia geograficzno-kulturowa polskiej literatury przełomu XX i XXI wieku, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2016.

Czubaj Mariusz, Żeromski a sprawy miejskie, "Twórczość" 2000, nr 4 (653), s. 46-70.

Decolonizing Colonial Heritage: New Agendas, Actors and Practices in and beyond Europe, pod red. Britty Timm Knudsen, Johna Oldfielda, Elizabeth Buettner i Elvan Zabunyan, Routledge, London-New York 2021.

Dehnel Jacek, Proteusz, czyli o przemianach. Spacerownik po historii Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Narodowe w Warszawie - Art Bookstore, Warszawa 2015.

Demandt Alexander, Historia niebyła. Co by było, gdyby...?, przeł. Maria Skalska, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1999.

Drozdowski Marian Marek, Warszawiacy i ich miasto w latach Drugiej Rzeczypospolitej, Wiedza Powszechna, Warszawa 1973.

Eco Umberto, Podróż do hiperrealności, przeł. Joanna Ugniewska, [w:] Umberto Eco, Semiologia życia codziennego, przeł. Joanna Ugniewska, Piotr Salwa, Czytelnik, Warszawa 1999.

Eile Stanisław, Legenda Żeromskiego. Recepcja twórczości pisarza w latach 1892-1926, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1965.

Encyklopedia Warszawy, pod. red. Barbary Petrozolin-Skowrońskiej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 (hasła: "Cerkwie", s. 101; "Fortyfikacje", s. 187; "Piłsudskiego Józefa, właśc. Marszałka J.P., Saski, Zwycięstwa, plac", s. 637-638; "Rusyfikacja oblicza Warszawy w okresie zaborów", s. 742-744).

Fish Stanley, Zmiana, przeł. Krzysztof Abriszewski, [w:] Stanley Fish, Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane, pod. red. Andrzeja Szahaja, Universitas, Kraków 2002.

Foucault Michel, Inne przestrzenie, przeł. Agnieszka Rejniak-Majewska, "Teksty Drugie" 2005, nr 6, s. 117-125.

Foucault Michel, Porządek dyskursu. Wykład inauguracyjny wygłoszony w Collège de France 2 grudnia 1970, przeł. Michał Kozłowski, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2002.

Fukuyama Francis, Koniec historii, przeł. Tomasz Bieroń, Marek Wichrowski, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, Kraków 2009.

Głowacka-Grajper Małgorzata, Internal Colonisation, [w:] Keywords: Anthology Exploring the Keywords of Colonial Heritage, pod red. Caspera Andersena, Britty Timm Knudsen i Christoffera Kølvræa, publikacja internetowa, 2018, <http://keywordsechoes.com> [dostęp: 30.05.2021 r.].

[Goliński Zbigniew], Dodatek krytyczny, [do:] Stefan Żeromski, *Wisła*, [w:] tenże, *Wisła. Wiatr od morza. Międzymorze*, oprac. Zbigniew Goliński, red. nauk. tomu Zdzisław Jerzy Adamczyk, [w serii:] Stefan Żeromski, *Pisma zebrane. Seria 1, Nowele, opowiadania i inne utwory epickie*, pod red. Zbigniewa Golińskiego, t. 5, Instytut Badań Literackich PAN - Fundacja Akademia Humanistyczna, Warszawa 2012, s. 369-563.

Graham Brian, Ashworth Gregory J., Tunbridge John E., *A Geography of Heritage. Power, Culture and Economy*, Routledge, London-New York 2000.

Grzechnik Sławomir, *Sztuka zapomniana, sztuka odkrywana. Powojenna twórczość polskich artystów plastyków w zbiorach Muzeum Zamojskich w Kozłowiec*, "Światowid. Rocznik Muzeum PRL-u (w organizacji)" 2015, nr 1, s. 11-25.

Grzenkowicz Maciej, *Tycipaństwa. Ksieźniczki, bitcoiny i kraje wymyślone*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2021.

Haska Agnieszka, *Rozebrać czy zostawić? Sobór pod wezwaniem św. Aleksandra Newskiego a Pałac Kultury*, [w:] Pałac Kultury i Nauki. *Między ideologią a masową wyobraźnią*, pod red. Zuzanny Grębeckiej i Jakuba Sadowskiego, *Nomos*, Kraków 2007, s. 51-58.

Hastrup Kirsten, *Droga do antropologii. Między doświadczeniem a teorią*, przeł. Ewa Klekot, Wydawnictwo UJ, Kraków 2008.

Heesen Anke te, *Teorie muzeum*, przeł. Agata Teperek, red. nauk. i przedm. Anna Ziębińska-Witek, Neriton, Niemiecki Instytut Historyczny - Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2016.

"Herito" 2011, nr 3 (temat numeru: Miasto i muzeum).

"Herito" 2014-2015, nr 17-18 (temat numeru: Socmodernizm w architekturze).

"Herito" 2017, nr 29 (temat numeru: Kłopotliwe dziedzictwo Europy Środkowej).

Hirsch Marianne, *Family Frames: Photography, Narrative and Postmemory*, Harvard University Press, Cambridge, MA-London 1997.

Historia - dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości, pod red. Ewy Domańskiej, Rafała Stobieckiego i Tomasza Wiślicza, Universitas, Kraków 2014.

Historia Polski od-nowa. Nowe narracje historii i muzealne reprezentacje przeszłości, pod red. Roberta Kostry, Kazimierza Wóycickiego i Michała Wysockiego, Muzeum Historii Polski, Warszawa 2014.

Huysen Andreas, *Escape from Amnesia. The Museum as a Mass Medium*, [w:] tenże, *Twilight Memories. Marking Time in a Culture of Amnesia*, Routledge, London-New York 1995, s. 13-35.

Informator o zasobie Archiwum Muzeum Zamku Królewskiego w Warszawie - Muzeum, oprac. zbiorowe pod red. Beaty Gadomskiej, Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum, Warszawa 2018.

Janicka Elżbieta, *Festung Warschau*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2011.

Jaskanis Paweł, *Tradycja i przyszłość muzeum w rezydencji wilanowskiej*, [w:] 200 lat muzealnictwa warszawskiego. *Dzieje i perspektywy*, pod red. Andrzeja Rottermunda, Andrzeja Sołtana i Marka Wredego, *Arx Regia - Ośrodek Wydawniczy Zamku Królewskiego w Warszawie*, Warszawa 2006, s. 115-131.

Juskowiak Piotr, *Artykulacje*, [w:] *Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie*, pod red. Ewy Rewers, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2014, s. 299-333.

Kądziała Jerzy, Żeromski w Warszawie niepodległej, "Kronika Warszawy" 1981, nr 1 (45), s. 89-117.

Kądziała Jerzy, Żeromski w Warszawie pod zaborem, "Kronika Warszawy" 1980, nr 4 (44), s. 7-28.

Kibort Piotr, Na skarpie. Gmach Muzeum Narodowego w Warszawie 1919-1938, [w:] Marzenie i rzeczywistość. Gmach Muzeum Narodowego w Warszawie [publikacja towarzysząca wystawie], pod red. tegoż, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2016, s. 34-75.

Kiciński Andrzej, Konkurs na Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Oczekiwania i werdykt, "Muzealnictwo" 2007, nr 48, s. 123-146.

Kiciński Andrzej, Muzeum Powstania Warszawskiego w świetle konkursu architektonicznego, "Muzealnictwo" 2004, nr 45, s. 36-45.

Kisić Višnja, Governing Heritage Dissonance. Promises and Realities of Selected Cultural Policies, European Cultural Foundation, Amsterdam 2013.

Klekot Ewa, Prolegomena do etnografii "pomników historii i kultury narodowej". Dziedzictwo jako wymiar nowoczesnej historyczności, "Rocznik Antropologii Historii" 2011, nr 1-2 (1), s. 33-48.

Kłopotliwe dziedzictwo? Architektura Trzeciej Rzeszy w Polsce, pod red. Jacka Purchli i Żanny Komar, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2020.

Korzeniewski Bartosz, Muzealizacja a późnonowoczesna zmiana stosunku do przeszłości, "Kultura Współczesna" 2004, nr 2 (40), s. 24-34.

Kølvraa Christoffer, Repression, [w:] Keywords: Anthology Exploring the Keywords of Colonial Heritage, pod red. Caspera Andersena, Britty Timm Knudsen i Christoffera Kølvraa, publikacja internetowa, 2018, <http://keywordsechoes.com> [dostęp: 30.05.2021 r.].

Krassowski Czesław Witold, Problemy architektury polskiej między trzecią ćwiercią XVIII w. a drugą XX w., "Architektura" 1978, nr 11-12, s. 44-97.

Krassowski Czesław Witold, Problemy architektury polskiej między trzecią ćwiercią XVIII a drugą XX wieku, [w:] Problemy architektury polskiej między trzecią ćwiercią XVIII a drugą XX wieku. Wykłady Witolda Czesława Krassowskiego, profesora Wydziału Architektury PW, pod red. Marii Brykowskiej, Oddział Warszawski SARP, Warszawa 2012, s. 26-61.

Krzemiński Ireneusz, System społeczny "epoki gierkowskiej", [w:] Społeczeństwo polskie czasu kryzysu. Przeobrażenia świadomości i warianty zachowań, pod red. Stefana Nowaka, Instytut Socjologii UW, Warszawa 1984, s. 165-208.

Kubicki Paweł, Wynajdywanie miejskości. Polska kwestia miejska z perspektywy długiego trwania, Nomos, Kraków 2016.

Kuligowski Waldemar, Antropologia współczesności. Wiele światów, jedno miejsce, Universitas, Kraków 2007.

Kurz Iwona, Pałac, [w:] Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Magda Szcześniak, Łukasz Zaremba, Kultura wizualna w Polsce. Spojrzenia, Fundacja Bęc Zmiana - Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2017, s. 98-108.

Łatawiec Krzysztof, Rosjanie w Warszawie w XIX i na początku XX wieku, [w:] Skąd się biorą warszawiacy? Migracje do Warszawy w XIV-XXI wieku, pod red. Katarzyny Wagner, Krzysztofa Zwierza i Przemysława Piechockiego, Muzeum Warszawy, Warszawa 2016, s. 121-135.

Leggewie Claus, Seven circles of European memory, przeł. z niemieckiego Simon Garnett, "Eurozine", data publikacji: 20.12.2010 r., <https://www.eurozine.com/seven-circles-of-european-memory/> [dostęp: 30.05.2018 r.].

Legutko Piotr, Jedyne takie muzeum. Odzyskana pamięć o powstaniu warszawskim, Znak Horyzont, Kraków 2014.

Leśniakowska Marta, Warszawa XX wieku: strategie niepamięci, "Rocznik Warszawski" 2004, nr 32, s. 147-153.

Lileyko Jerzy, Funkcja Zamku - założenia programowe a ich realizacja, "Ochrona Zabytków" 1987, nr 1-2, s. 13-26.

Lorentz Stanisław, Przewodnik po muzeach i zbiorach w Polsce, Interpress, Warszawa 1982.

Lorentz Stanisław, Walka o dobra kultury 1939-1945, t. 1-2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1970.

Lubaszewska Antonina, Wstęp, [w:] Stefan Żeromski, "Snobizm i postęp" oraz inne utwory publicystyczne, wstęp i oprac. Antonina Lubaszewska, Universitas, Kraków 2009, s. 5-66.

Lynch Kevin, Obraz miasta, przeł. Tomasz Jeleński, Wydawnictwo Archivolta Michał Stępień, Kraków 2011.

Macdonald Sharon, Difficult Heritage. Negotiating the Nazi past in Nuremberg and beyond, Routledge, London-New York 2009.

Macdonald Sharon, Krainy pamięci. O dziedzictwie i tożsamości we współczesnej Europie, przeł. Robert Kusek, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2021.398

Machcewicz Paweł, Muzeum, Znak Horyzont, Kraków 2017.

Maffesoli Michel, Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, przeł. Marta Bucholc, red. nauk. i przedm. Barbara Fatyga, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Majewski Jerzy S., Warszawa nieodbudowana - lata dwudzieste, Veda, Warszawa 2004.

Majewski Jerzy S., Markiewicz Tomasz, Budujemy nowy dom. Odbudowa Warszawy w latach 1945-1952, Dom Spotkań z Historią, Warszawa 2012.

Majewski Jerzy S., Urzykowski Tomasz, Spacerownik. Pałac Kultury i Nauki. Socrealistyczna Warszawa, Agora, Warszawa 2015.

Majewski Piotr, Ideologia a konserwacja. Restytucja Zamku Królewskiego w Warszawie 1944-1980, "Rocznik Warszawski" 2005, nr 33, s. 111-137.

Majewski Piotr, Ideologia i konserwacja. Architektura zabytkowa w Polsce w czasach socrealizmu, Trio, Warszawa 2009.

Majewski Piotr, Jak zbudować "zamek socjalistyczny"? Polityczne konteksty odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie w latach 1944-1956, [w:] Zbudować Warszawę piękną... o nowy krajobraz stolicy (1944-1956), pod red. Jerzego Kochanowskiego, Trio, Warszawa 2003, s. 25-95.

Majewski Piotr, Zamek Królewski w Warszawie: zniszczenie i odbudowa, [w:] Władza i architektura. Rezydencje monarchów i siedziby władz państwowych w Europie - formy i funkcje (XV-XXI w.), pod red.

Anny Czarnieckiej, Przemysława Delesa i Angeli Softys, Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum (Ośrodek Wydawniczy Arx Regia), Warszawa 2016, s. 371-384.

Mansfeld Bogusław, Dar jak pomnik. Pałac Kultury i Nauki im. Józefa Stalina, "Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo" 1994, nr 23 (278), s. 87-95.

Mencwel Andrzej, Polityka historyczna i wizja polityczna, [w:] tenże, Rodzinna Europa po raz pierwszy, Universitas, Kraków 2009, s. 33-75.

Mencwel Andrzej, Przedwiośnie czy potop. Dylematy Stefana Żeromskiego, [w:] tenże, Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku, Czytelnik, Warszawa 1997, s. 55-115.

Meskill Lynn, A Future in Ruins. UNESCO, World Heritage, and the Dream of Peace, Oxford University Press, New York 2018.

Meskill Lynn, Negative Heritage and Past Mastering in Archaeology, "Anthropological Quarterly" 2002, vol. 75, nr 3, s. 557-574. <https://doi.org/10.1353/anq.2002.0050>

Miasto w sztuce - sztuka miasta, pod red. Ewy Rewers, Universitas, Kraków 2010.

Michalak Grzegorz, Sobór pw. Aleksandra Newskiego na placu Saskim w świetle międzywojennej prasy, "Saeculum Christianum" 2010, nr 1 (17), s. 79-91.

Mika Grzegorz, Od wielkich idei do wielkiej płyty. Burzliwe dzieje warszawskiej architektury, Skarpa Warszawska, Warszawa 2017.

Morawski Stefan, Na tropach modernizmu jako formacji kulturowej, "Teksty Drugie" 1994, nr 5-6 (29-30), s. 62-78.

Murawski Michał, Kompleks Pałacu. Życie społeczne stalinowskiego wieżowca w kapitalistycznej Warszawie, przeł. Ewa Klekot, Muzeum Warszawy, Warszawa 2015.

Muzea w kulturze współczesnej, pod red. Anny Ziębińskiej-Witek i Grzegorza Żuka, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.

Muzeum i zmiana. Losy muzeów narracyjnych, pod red. Pawła Kowala i Karoliny Wolskiej-Pabian, Universitas, Warszawa-Kraków 2019.

Muzeum w literaturze polskiego modernizmu. Antologia, wybór, wstęp i oprac. Dorota Kielak, Universitas, Kraków 2016, s. 9-50.

Napiórkowski Marcin, Powstanie umarłych. Historia pamięci 1944-2014, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2016.

Napiórkowski Marcin, Zaproszenie do kultury wernakularnej, "Kultura Współczesna. Teoria - Interpretacje - Praktyka" 2015, nr 3 (87), s. 9-13 (temat numeru: Kultura wernakularna. Pamięć - wyobrażenia - praktyki oporu).

Napiórkowski Marcin, Szarecki Artur, Dobrosielski Paweł, Filipkowski Piotr, Kaczmarek Olga, Kultura wernakularna. Antropologia projektów nieudanych, "Kultura Współczesna. Teoria - Interpretacje - Praktyka" 2015, nr 3 (87), s. 14-26 (temat numeru: Kultura wernakularna. Pamięć - wyobrażenia - praktyki oporu).

Nawarecki Aleksander, Paraferalia. O rzeczach i marzeniach, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2014.

Nieszczerczewska Małgorzata, Wyobrażenia, [w:] Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie, pod red. Ewy Rewers, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2014, s. 187-221.

Nora Pierre, Czas pamięci, przeł. Wiktor Dłuski, "Res Publica Nowa" 2001, nr 7, s. 37-43.

Nye Jr. Joseph S., Public Diplomacy and Soft Power, "The Annals of the American Academy of Political and Social Science" 2008, nr 616, s. 94-109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>

Obóz-Muzeum. Trauma we współczesnym wystawiennictwie, pod red. Małgorzaty Fabiszak i Marcina Owsiańskiego, Universitas, Kraków 2013.

Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej, pod red. Grzegorza Godlewskiego i in., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.

Oldfield John, Multiple Colonialisms, [w:] Keywords: Anthology Exploring the Keywords of Colonial Heritage, pod red. Caspera Andersena, Britty Timm Knudsen i Christoffera Kølvræa, publikacja internetowa, 2018, <http://keywordsechoes.com> [dostęp: 30.05.2021 r.].

Omilanowska Małgorzata, Rekonstrukcje architektoniczne jako dzieła sztuki, "Herito" 2016, nr 22-23, s. 68-93.

Pamięć nieustająca... jest takie miejsce w Warszawie. Ilustrowana księga z ostatnich stu lat dziejów Polski, zaobserwowanych na jednym placu stolicy, koncepcja i red. Aleksander Rowiński, tekst główny Wojciech Markert, Oficyna Literatów Rój, Warszawa 2012.

Paszkiwicz Piotr, Pod berłem Romanowów. Sztuka rosyjska w Warszawie 1815-1915, Instytut Sztuki PAN, Warszawa 1991.

Paszkiwicz Piotr, Sobór na placu Saskim - karta z historii politycznej Warszawy, "Kronika Warszawy" 1984, nr 4 (60), s. 115-122.

Pessel Włodzimierz Karol, Nowa fala varsavianistyki, [w:] Miasto na żądanie. Aktywizm - polityki miejskie - doświadczenia, pod red. Łukasza Bukowieckiego, Martyny Obarskiej i Xawerego Stańczyka, Wydawnictwa UW, Warszawa 2014, s. 238-245. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514206.pp.238-245>

Pękala Bolesław, Żeromskiego Polska w dniach wolności (czyli o utworach z lat 1918-1925), WSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1982.

Piątek Grzegorz, Najlepsze miasto świata. Warszawa w odbudowie 1944-1949, w.a.b., Warszawa 2020.

Pinkwart Maciej, Stefan Żeromski. Prezydent Rzeczypospolitej Zakopiańskiej, Wagant, Nowy Targ 2018.

Piotrowski Igor, Chłodna. Wielkość i zapomnienie warszawskiej ulicy w świetle literatury pięknej, wspomnień i fotografii, Trio, Warszawa 2007.

Piotrowski Igor, O varsavianach jako semioforach, "Przegląd Humanistyczny" 2010, nr 3 (420), s. 25-33.

Piotrowski Igor, Przestrzeń codzienności, pamięci i fantazmatu, [w:] Aleksandra Wójtowicz i in., Miejsca trudne - transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad, pod kierunkiem naukowym Aleksandry Wójtowicz, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2019, s. K-313-K-336.

Piotrowski Piotr, Muzeum krytyczne, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2011.

Piotrowski Piotr, Traumatofilia i traumatofobia. Nowe muzea w Nowej Europie, [w:] 1968-1989. Momenty zwrotne w polityce i sztuce, pod red. Claire Bishop i Marty Dziewańskiej, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Warszawa 2009, s. 419-436.

Pomian Krzysztof, Historia. Nauka wobec pamięci, przeł. Hanna Abramowicz, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.

Przeciszewski Paweł, Warszawa. Prawosławie i rosyjskie dziedzictwo, Agencja Wydawnicza Egros, Warszawa 2011.

Przybył Elżbieta, Pałac Kultury i Nauki jako socjalistyczna sakralizacja przestrzeni, [w:] Pałac Kultury i Nauki. Między ideologią a masową wyobraźnią, pod red. Zuzanny Grębeckiej i Jakuba Sadowskiego, Nomos, Kraków 2007, s. 89-124.

Radzio Bożena, Wystawa "Zniszczenie i odbudowa Zamku Królewskiego w Warszawie", "Kronika Zamkowa" 2013, nr 1-2 (65-66), s. 187-192.

Rentzhog Sten, Open Air Museums. The history and future of a visionary idea, przeł. Skans Victoria Airey, Jamtli Förlag - Carlsson Bokförlag, Östersund 2007.

Rewers Ewa, Miejska przestrzeń kulturowa: od laboratorium do warsztatu, [w:] Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie, pod red. tejże, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2014, s. 21-65.

Rewers Ewa, Wstęp, [w:] Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie, pod red. tejże, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2014, s. 11-19.

Rogińska-Nieśtuchowska Małgorzata, Współczesne muzeum jako miejsce i znak w przestrzeni miasta, "Czasopismo Techniczne. Architektura" 2008, z. 6-A, s. 503-509.

Rokicki Konrad, Kłopotliwy dar: Pałac Kultury i Nauki, [w:] Zbudować Warszawę piękną... o nowy krajobraz stolicy (1944-1956), pod red. Jerzego Kochanowskiego, Trio, Warszawa 2003, s. 97-211.

Rolf Malte, Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim. Królestwo Polskie i cesarstwo rosyjskie (1864-1915), przeł. Wojciech Włoskowicz, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323525806>

Rosiński Piotr, Żeromski jako muzealnik, "Quart. Kwartalnik Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego" 2010, nr 1 (15), s. 43-55.

Rybicka Elżbieta, Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich, Universitas, Kraków 2014.

Rybicka Elżbieta, Modernizowanie miasta. Zarys problematyki urbanistycznej w nowoczesnej literaturze polskiej, Universitas, Kraków 2003.

Rykwert Joseph, Kontynent jako muzeum, [w:] Europa Środkowa - nowy wymiar dziedzictwa, pod red. Jacka Purchli, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2002, s. 93-99.

Sadowski Jakub, Między Pałacem Rad i Pałacem Kultury. Studium kultury totalitarnej, Libron, Kraków 2009.

Saryusz-Wolska Magdalena, Spotkania czasu z miejscem. Studia o pamięci i miastach, fotografie Jürgen Hohmuth, Wydawnictwa UW, Warszawa 2011.

Saryusz-Wolska Magdalena, Traba Robert, Wprowadzenie, [w:] Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci, pod red. tychże, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2014, s. 13-30.

Schlögel Karl, W przestrzeni czas czytamy. O historii cywilizacji i geopolityce, przeł. Izabela Drozdowska, Łukasz Musiał, postłowie Hubert Orłowski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2009.

Sendyka Roma, Miejsca, które straszą (afekty i nie-miejsca pamięci), "Teksty Drugie" 2014, nr 1, s. 84-102.

Sendyka Roma, Pryzma - zrozumieć nie-miejsca pamięci (non-lieux de memoire), "Teksty Drugie" 2013, nr 1-2, s. 323-344.

Sennett Richard, Ciało i kamień. Człowiek i miasto w cywilizacji Zachodu, przeł. Magdalena Konikowska, Wydawnictwo Marabut, Gdańsk 1996.

Sennett Richard, Ciało i kamień. Człowiek i miasto w cywilizacji Zachodu, przeł. Magdalena Konikowska, Wydawnictwo Aletheia, Warszawa 2015.

Sennett Richard, Flesh and Stone. The Body and the City in Western Civilization, W.W. Norton & Company, New York-London 1994.

Skalimowski Andrzej, Sigalin. Towarzysz odbudowy, Czarne, Wołowiec 2018.

Skoczylas Łukasz, Pamięć społeczna miasta - jej liderzy i odbiorcy, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Kraków 2014.

Smith Laurajane, Uses of Heritage, Routledge, London-New York 2006.

<https://doi.org/10.4324/9780203602263>

Snopek Jerzy, Żeromski wobec Rosji. Uwagi wstępne, [w:] Żeromski. Piękno i wolność. Studia, idea i układ tomu Jarosław Ławski, pod red. Anny Janickiej, Iwony E. Rusek i Grzegorza Czerwińskiego, Prymat, Białystok-Rapperswil 2014-2015, s. 185-190.

Sokoł Kirił, Rosyjska Warszawa, przeł. i uzup. Aleksander Sosna, Drukarnia Monasteru Supraskiego, Białystok 2006.

Spór o odbudowę Warszawy. Od gruzów do reprivatyzacji, pod red. Tomasza Fudali, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Warszawa 2016.

Stanisława Lorentza walka o Zamek, pod red. Małgorzaty Pleskaczyńskiej i Piotra Majewskiego, Ośrodek Wydawniczy Zamku Królewskiego, Warszawa 1999.

Stefan Żeromski. Kalendarz życia i twórczości, oprac. Stanisław Eile i Stanisław Kasztelanowicz, wyd. 2 poprawione i uzupełnione, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1976.

Stopa Magdalena, Przed wojną i pałacem, Dom Spotkań z Historią, Warszawa 2015.

Sudjic Deyan, Kompleks gmachu. Architektura władzy, przeł. Agnieszka Rasmus-Zgorzelska, Centrum Architektury, Warszawa 2015.

Szafer Tadeusz Przemysław, Nowa architektura polska. Diariusz lat 1966-1970, Arkady, Warszawa 1972.

Szcześniak Magda, Oskar Hansen: nauka patrzenia, [w:] Kultura wizualna w Polsce. Fragmenty, pod red. Iwony Kurz, Pauliny Kwiatkowskiej, Magdy Szcześniak i Łukasza Zaremby, Fundacja Bęc Zmiana - Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2017, s. 326-335.

Szczygieł Mariusz, Kamienny kwiat, [w:] Jako dowód i wyraz przyjaźni. Reportaże o Pałacu Kultury, pod red. Magdaleny Budzińskiej i Moniki Sznajderman, Czarne, Wołowiec 2015, s. 33-41.

- Szelągowska Grażyna, Wielkomijska kultura popularna, [w:] Ziemia Obiecana. Miasto i nowoczesność, pod red. Michała Kopczyńskiego, Muzeum Historii Polski, Warszawa 2015, s. 69-78.
- Świechowski Zygmunt, Zapomniana inauguracja odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, "Kronika Warszawy" 1990, nr 1-4 (81-84), s. 33-41.
- "Teksty Drugie" 2016, nr 2 (temat numeru: Widmologie).
- Teksty kultury uczestnictwa, pod red. Andrzeja Dąbrówki, Macieja Maryła i Aleksandry Wójtowicz, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2016.
- Tomasik Wojciech, Czasoprzestrzeń literacko. Śmierć Świątyni, [w:] Aleksandra Wójtowicz i in., Miejsca trudne - transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad, pod kierunkiem naukowym Aleksandry Wójtowicz, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2019, s. M-383-M-392.
- Tomasik Wojciech, Inżynieria dusz. Literatura realizmu socjalistycznego w planie "propagandy monumentalnej", Leopoldinum, Wrocław 1999.
- Tomasik Wojciech, Śmierć świątyni, "Teksty Drugie" 2018, nr 1, s. 240-258.
<https://doi.org/10.18318/td.2018.1.14>
- Trybuś Jarosław, Warszawa niezaistniała. Niezrealizowane projekty urbanistyczne i architektoniczne Warszawy dwudziestolecia międzywojennego, Muzeum Powstania Warszawskiego - Muzeum Narodowe w Warszawie - Fundacja Bęc Zmiana, Warszawa 2012.
- Tunbridge John E., Ashworth Gregory J., Dissonant Heritage. The Management of the Past as a Resource in Conflict, John Wiley and Sons, Chichester 1996.
- Urban Memory. History and Amnesia in the Modern City, pod red. Marka Crinsona, Routledge, London-New York 2005.
- Urry John, Spojrzenie turysty, przeł. Alina Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Walewski Mateusz, Wudarczyk Adam, Rola nowoczesnych muzeów narracyjnych w rozwoju miast, [w:] Muzeum i zmiana. Losy muzeów narracyjnych, pod red. Pawła Kowala i Karoliny Wolskiej-Pabian, Universitas, Warszawa-Kraków 2019, s. 396-429.
- Wallis Aleksander, Miasto i przestrzeń, PWN, Warszawa 1977.
- Waśkiewicz Andrzej K., "Autograf" - dwumiesięcznik literacko-artystyczny (Gdańsk), "Latarnia Morska. Pomorski Magazyn Literacko-Artystyczny" 2006, nr 3, data publikacji online: 28.03.2010 r.,
<http://latarnia-morska.eu/en/varia/pisma-pomorza/398-qautografq-dwumiesicznik-literacko-artystyczny-gdask> [dostęp: 30.05.2018 r.].
- Wójtowicz Aleksandra i in., Miejsca trudne - transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad, pod kierunkiem naukowym Aleksandry Wójtowicz, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2019.
- Zalega Tomasz, Nowe trendy i makrotrendy w zachowaniach konsumenckich gospodarstw domowych w XXI wieku, "Konsumpcja i Rozwój" 2013, nr 2 (5), s. 3-21.
- Zaremba Marcin, Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce, Wyd. Trio - Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2005.

Zarychta Michał, Rozbiórka byłego soboru Aleksandra Newskiego na placu Saskim w Warszawie. Studium przypadku z dziedziny polityki i administracji władz centralnych i samorządowych odrodzonej Rzeczypospolitej, "Prawda i Sprawiedliwość" 2018, nr 2 (32), s. 416-439.

Zielińska Marta, Największy plac w Europie, "Kronika Warszawy" 1989, nr 4, s. 105-132.

Zielińska Marta, Największy plac w Europie, [w:] Jako dowód i wyraz przyjaźni. Reportaże o Pałacu Kultury, pod red. Magdaleny Budzińskiej i Moniki Sznajderman, Czarne, Wołowiec 2015, s. 9-30.

Zielińska Marta, Warszawa - dziwne miasto, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 1995.

Zieliński Jarosław, Plac. Warszawski plac Piłsudskiego jako zwierciadło losów i duchowej kondycji narodu, EKBIN, Warszawa 2019.

Ziębińska-Witek Anna, Muzealizacja komunizmu w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2018. <https://doi.org/10.17951/rh.2018.46.235-252>

Ziębińska-Witek Anna, Muzeum, [w:] Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci, pod red. Magdaleny Saryusz-Wolskiej i Roberta Traby, Scholar, Warszawa 2014, s. 246-251.

Żakowski Jacek, Rewanż pamięci, Sic!, Warszawa 2002.

Żółkiewski Aleksander, Muzeum Powstania Warszawskiego. Kronika Społecznego Komitetu Organizacyjnego Muzeum Powstania Warszawskiego (fragmenty), "Muzealnictwo" 1994, nr 36, s. 93-95.